

Asia: VN/18947/2022-SM-46

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamisesta ja eräksi muiksi laeiksi

1.

Yleiset huomiot CER-direktiivin kansallisesta toteuttamistavasta, kuten esimerkiksi viranomaistoiminnan järjestämisestä ja valvontamallista

Suomen Vartioliikkeitten Liitto ry (SVLL) kiittää mahdollisuudesta lausua asiassa.

SVLL yhtyy lausunnossaan Elinkeinoelämän keskusliiton lausunnossa yksityiskohtaisemmin esitettyihin näkemyksiin luonnoksesta hallituksen esityksestä koskevasta laista yhteiskunnan kriittisen infrastruktuurin suojaamisesta ja häiriönsietokyvyn parantamista ja eräksi muiksi laeiksi.

SVLL kiinnittää edellä mainitun lisäksi huomion lakiehdotuksen turvallisuusselvitystä koskevaan 28 §:ään yksityisen turvallisuusalan henkilöstön osalta, joilta edellytetään erillistä poliisiviranomaisten hyväksyntää ja/tai lupaa. Laki yksityisistä turvallisuuspalveluista (1085/2015) säättää, että hakijan kotikunnan poliisilaitos hyväksyy väliaikaisen vartijan, vartijan, järjestyksenvalvojan ja turvasuojaajan työtä tekevän henkilön työskentelyn tässä toimessa. Nämä työtehtävät liittyvät usein tavanomaisiin toimeksiantoihin, mutta saattavat toimeksiantosopimusten mukaan kohdistua myös CER-direktiivin tarkoittamien kriittisen infrastruktuurin suojaamiseen. Turvallisuusselvityslain 19 § 1 momentin 4 kohdan mukaan henkilöturvallisuus selvitys voidaan laatia tehtävistä, joissa voidaan vahingoittaa yhteiskunnan toimivuuden kannalta välttämättömän infrastruktuurin toimivuutta tai kriittisen tuotannon jatkumista.

Hallituksen esityksessä HE 22/2014 laiksi yksityistä turvallisuuspalveluista on todettu, että "Vartijoiden, järjestyksenvalvojen ja hyväksymistä edellyttävissä turvasuo-jaustehtävissä toimivien hyväksynnän tehtäviinsä suorittaisi poliisilaitos. Menettelyllä varmistettaisiin henkilöiden rehellisyys, luotettavuus ja sopivuus tehtävään henkilökohtaisten ominaisuuksien puolesta. Tällä lisättäisiin turvallisuuspalvelujen laatua ja luotettavuutta". Lähtökohtaisesti nykytilanteessa poliisin suorittamaa tarkastusta luotettavuusarviointia on lakia säädettäessä pidetty riittävänä. Kuitenkin

edelleen kohteisiin, joissa työskenteleviltä vaaditaan turvallisuusselvityslain mukaista tarkastusta, tarkastetaan henkilöt uudelleen. Edelleen Sisäministeriön ”Yksityisen turvallisuusalan koulutusta, ohjausta ja valvontaa” selvittänyt työryhmän esitti loppuraportissaan SM 2023:29 kohdassa 8.3 Ohjaus ja valvonta, että ”Etsitään keinoja vahvistaa työnantajan mahdollisuuksia työntekijöiden taustan selvittämiseen. Työryhmän käsityksen mukaan yksityisen turvallisuusalan työnantajien mahdollisuudet selvittää työntekijän taustoja ovat rajalliset. Poliisi tarkastaa vartijaksi tai järjestyksenvalvojaksi hyväksymisen yhteydessä tiettyjen nuhteettomuusvaatimusten täyttymisen, mutta esimerkiksi turvallisuusselvitysten teettämismahdollisuus vartijoista ja järjestyksenvalvojistakin on varsin rajoitettu. Tämän vuoksi työryhmä esittää, että työnantajan keinoja vartijan tai järjestyksenvalvojan nuhteettomuuden ja taustan selvittämiseen vahvistettaisiin yksityisyyden suojaa koskeva sääntely luonnollisesti huomioiden”.

Edellisestä johtuen SVLL esittää, että CER-direktiivin täytäntöönpanoa koskevan lain yhteydessä molemmat luotettavuusarviointit yhdistetään, jolloin vältetään mahdollinen kaksinkertainen taustaselvitys ja osaltaan kevennetään sekä yritysten että julkisen viranomaisen hallinnollista taakkaa. Lisäksi esitetään samassa yhteydessä muutettavaksi rikosrekisterilakia siten, että yksityisen turvallisuusalan elinkeinonharjoittajalle on oikeus saada rikosrekisteritiedot työntekijöistä tehtäviin, jotka edellyttävät viranomaisten hyväksyntää ja/tai erillistä lupaa.

2.

Soveltamisalaa koskevat huomiot, kuten esimerkiksi kriittisen toimijan määrittäminen ja kriteeristön kattavuus

-

3.

Vaikutustenarviointia koskevat huomiot, kuten esimerkiksi yhteiskunnalliset vaikutukset, taloudelliset vaikutukset yrityksille, hallinnollinen taakka ja muut kustannukset sekä vaikutukset yritysten toimintaan

-

4.

Valvontaa koskevat huomiot

-

5.

Laiminlyöntimaksua koskevat huomiot

-

6.

Miten arvioitte turvallisuusselvityslakia koskevan esityksen tarpeellisuutta ja muotoilua? Millaisia turvallisuusvaikutuksia esityksellä olisi?

-

7.

Miten arvioitte satamien turvallisuusselvityksiä koskevan esityksen tarpeellisuutta ja muotoilua? Millaisia toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia esityksellä olisi? Millaisia turvallisuusvaikutuksia esityksellä olisi?

-

8.

CER-yleislain 28 §:ään liittyen, miten arvioitte säännösehdotuksia, jotka koskevat muiden EU-jäsenvaltioiden rikosrekisteritietojen käyttämistä kriittisen toimijan työntekijästä tehtävässä turvallisuusselvityksessä (1. lakiesityksen 28§ sekä 3. ja 4. lakiesitys)?

-

9.

Muut huomiot

-

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

-

Koivu Simopekka
Suomen Vartioliikkeitten Liitto ry